Spoštovana predsednica Ursula von der Leyen,
spoštovani predsednik Emmanuel Macron,
spoštovani predsednik vlade António Costa,
dragi Evropejci in Evropejke,

ponosna sem, da sem danes tukaj, saj je to mejnik v tej edinstveni pobudi aktivnega državljanstva. V grajenju Evrope. V utrjevanju naših temeljev za prihodnost.

Številni govori, ki smo jih slišali danes, prinašajo enako sporočilo: prihodnost Evrope še ni zapisana. Kako se bo odvila, pa je odvisno od vas – od vseh nas.

Naša razprava je dobila novo razsežnost po 24. februarju, ko je ruski predsednik Putin s svojo vojsko napadel Ukrajino. To dejanje, primerljivo s srednjeveškimi napadi, je spremenilo svet.

Svet po 24. februarju je zelo drugačen. Predvsem nevarnejši. Spremenila se je tudi vloga Evrope v njem. Ne smemo več izgubljati časa.

Naš dosedanji in prihodnji odziv na invazijo je tudi preizkus naših vrednot. Naša enotnost in odločnost sta zmedli kritike in nas navdali s ponosom, da smo Evropejci. To mora biti naš načrt za prihodnost.

Vendar je v tem trenutku Ukrajina še vedno zasedena. Ljudje še naprej umirajo ob vsesplošnem bombardiranju. Nadaljujejo se posilstva žensk. Več milijonov ljudi je že pobegnilo, več jih še bo. Več jih je še vedno ujetih v predorih pod Mariupoljem.

Ukrajinci se za pomoč obračajo na Evropo. Vedo namreč to, kar ve tudi na milijone Evropejcev, ki so pol stoletja živeli pod jarmom za železno zaveso: Evropa je edina rešitev, alternativ ni.

Prihodnost Evrope pa je povezana s prihodnostjo Ukrajine. Grožnja, ki smo ji priča, je realna. In če nam je ne uspe odvrniti, bodo posledice daljnosežne.

Sprašujem se: kako bo zgodovina presojala naša dejanja? Ali se bodo prihodnje generacije učile o zmagi multilateralizma nad izolacionizmom? O utrjevanju vzajemne odvisnosti med narodi in ljudmi, ki so ponosni na razlike – kot je dejala govornica pred mano –, a se hkrati zavedajo, da je v tem novem svetu prihodnost lahko le skupna?

To je naloga vseh nas. To je naša odgovornost. In danes vam želim sporočiti, da se bo Evropski parlament boril za močnejšo Evropo in za vse, kar Evropa pomeni: za svobodo, demokracijo, pravno državo, pravičnost, solidarnost in enake možnosti.

To pomeni tudi, da moramo bolj prisluhniti drugim, kot pa govoriti sami. Pri tej nalogi gre za vas. Gre za projekt, namenjen ljudem v vaseh, mestih in regijah po vsej Evropi.

Evropa je lahko ponosna na svojo zgodovino. Ustvarili smo skupni trg, omogočili številnim državam, da so se nam pridružile, uvedli splošne volitve, odpravili notranje meje, ustvarili skupno valuto in v naše temeljne pogodbe vključili temeljne pravice. Evropski projekt je zgodba o uspehu. Morda ni popoln, vseeno pa smo nekakšen temelj liberalne demokracije, osebnih svoboščin, svobode misli, varnosti in zaščite. To navdihuje milijone ljudi v Evropi in po svetu.

Ta konferenca pa kaže tudi na to, da obstaja razkorak med pričakovanji ljudi in tem, kaj lahko Evropa trenutno doseže. Zato mora biti naš naslednji korak sklic konvencije. Evropski parlament bo pri tem vztrajal, saj z nekaterimi zadevami preprosto ne moremo več odlašati.

Med njimi je obramba. Potrebujemo novo varnostno in obrambno politiko, saj vemo, da potrebujemo drug drugega in da smo ranljivi, kadar stojimo sami. Pri tem nam ni treba izumljati nič novega. Sedanja zavezništva lahko dopolnimo in nadgradimo, namesto da tekmujemo z njimi.

Urgentno je tudi vprašanje energije. Še vedno smo preveč odvisni od avtokratov. Še vedno obstajajo energetski otoki. Da bi se lahko ločili od Kremlja in vlagati v alternativne vire energije, se moramo med seboj podpirati. Zavedamo se, da gre pri energiji iz obnovljivih virov tako za varnost kot za okolje. A to lahko storimo le skupaj.

Med kritičnimi zadevami so tudi podnebne spremembe. V svetovnem spoprijemanju s tem izzivom današnje generacije je Evropa častno prevzela vodilno vlogo.

Še ena neodložljiva zadeva je zdravje, kjer moramo upoštevati izkušnje, pridobljene med pandemijo, povezati naše zdravstvene sisteme ter poskrbeti za izmenjavo informacij in združevanje virov. Ko se bo pojavil nov virus, mu ne moremo dovoliti, da spet zaustavi naša življenja. Nanj se ne smemo odzvati nagonsko in spet postavljati meja iz preteklosti.

Prednostno je treba razmišljati tudi o našem gospodarskem modelu, v katerem moramo poskrbeti za dovolj prožnosti, a pri tem ne vezati rok prihodnjim generacijam. Zmožni smo ustvariti delovna mesta, ki jih potrebujemo za uspešno gospodarstvo.

Tudi migracije so ena od nujnih tem. Kot smo slišali v videoposnetkih in pričevanjih, še vedno potrebujemo sistem, ki bo pravičen do tistih, ki potrebujejo zaščito, ter hkrati trden nasproti tistim, ki zaščite ne potrebujejo, in odločen nasproti tistim, ki zlorabljajo najranljivejše.

Prednostna naloga je tudi enakost in solidarnost. Evropa mora ostati prostor, kjer je vsak lahko, kar želi, in kjer rojstvo, spol ali spolna usmerjenost oseb ne vpliva na njihove možnosti. Ostati mora Evropa, ki se zavzema za naše pravice – zaradi žensk, manjšin in nas vseh. V njej ne sme nihče ostati prezrt.

Želim, da Evropa na vseh teh in še drugih področjih prevzame vodilno vlogo. Če ne bo, bo to vlogo preprosto prevzel kdo drug.

Dragi Evropejci in Evropejke,

na konferenci o prihodnosti Evrope je sodelovalo več sto tisoč ljudi iz vse Evrope. To je bila intenzivna izkušnja, ki je skozi mesece razprav in vnetih debat pokazala moč participativne demokracije. Zahvaljujem se vam, da zaupate obljubi, ki jo je dala Evropa.

Za vodenje konference se posebej zahvaljujem Guyju Verhofstadtu in Dubravki Šuica ter več predsedujočim Svetu – predsedniku vlade Antóniu Costi in ministru Clementu Beaunu, ki sta danes tukaj z nami. Zahvaljujem se tudi našemu pokojnemu predsedniku Davidu Sassoliju, ki bi bil danes nadvse ponosen. Vse to seveda ne bi bilo mogoče brez zaposlenih v Evropskem parlamentu in drugih institucijah, ki so na res prizadevno podpirali, zato vas prosim, da se jim

zahvalite in jim zaploskate. Vsem vam se zahvaljujem, da ste verjeli v to pobudo, da se zavzemate za Evropo in da ste cinikom dokazali, da nimajo prav.

Lažje je biti ciničen, populističen in se zapreti vase, vendar moramo pokazati, za kaj zares gre pri tem populizmu, cinizmu in nacionalizmu: gre za lažno upanje, prodajajo pa ga tisti, ki sami nimajo odgovorov. Tisti, ki se bojijo stopiti na trdo in dolgo pot napredka.

Evrope nikoli ni bilo strah. Čas je, da stopimo naprej, ne nazaj.

Spet je nastopil odločilen trenutek za evropsko povezovanje in noben predlog za spremembo ne bi smel veljati za preveč drznega. Sprejeti bi morali kakršen koli proces, ki nam bo omogočil, da dosežemo, kar želimo.

Kot študentka sem se vključila v politiko, ker sem verjela, da je prostor moje generacije Evropa. To še vedno verjamem. V naših očeh ni Evrope, ki je stara, in druge, ki je nova, in prav tako ne velikih in majhnih držav. Zavedamo se, da ideje presegajo geografske meje.

Trenutek, ko se je pred 18 leti EU pridružilo 10 držav, tudi moja, bo vedno ostal z mano. Šteli smo sekunde do polnoči, ko je napočil 1. maj, in v prepričanju ljudi je bilo čutiti veselje, upanje in zavzetost. Danes se na nas z enakim upanjem obračajo ljudje v Ukrajini, Gruziji, Moldaviji in še vedno tudi na Zahodnem Balkanu. Seveda mora vsaka država slediti svoji poti, vendar se ne smemo bati sprostiti vseh moči Evrope, da bi izboljšali življenje ljudi, kot se je to zgodilo v moji državi.

V letu, posvečenem mladim, smo danes, na dan Evrope, zbrani na sedežu Evropskega parlamenta v Strasbourgu. Ni kraja, ki bi bolje simboliziral moč demokracije in moč Evrope, da skupaj naredi naslednji korak.

To je trenutek, ko se moramo odzvati klicu Evrope. To je naš trenutek.

Hvala.